

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6105/22
4.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Милан Атанацковић из Смедерева, Милоша Великог 2, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Вујица Стојановић из Смедерева, Карађорђева 12/264, ради утврђења по основу стицања у брачној и економској заједници, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Основног суда у Смедереву П 2634/16 од 27.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 04.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Смедереву П 2634/16 од 27.04.2022. године у првом, другом и трећем ставу изреке, а жалбе странака се одбијају као **НЕОСНОВАНЕ**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља АА тражила да се утврди да је по основу брачне тековине сувласник са 1/2 идеалног дела новчаног износа од 30.000,00 евра који представља њен удео у брачној тековини у виду покретних ствари и то новцу, те да се обавезе тужени ББ да тужиљи исплати износ од 15.000,00 евра са каматом за период од 06.02.2014. године, до исплате, коју прописује Европска централна банка на главне операције за рефинансирање, увећане за осам процентних поена, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате. Другим ставом изреке, утврђено је да је тужиља АА, по основу стицања у брачној и економској заједници са туженим ББ, сувласник са 1/2 идеалног дела једног путничког возила, марке "Hyundai" типа Getz, 1,3 GL 5DR SSOHC, број шасије ..., број мотора ..., произведеног 2004. године, боје плава светла метал лимузина, са пет седишта за седење, што је тужени дужан да призна и трпи, да тужиља буде власна да на основу ове пресуде, затражи намирење од туженог њеног

сувласничког удела од 1/2 дела на овом возилу, продајом ове покретне ствари на јавној лицитацији или добровољном исплатом вредности возила од стране туженог, све у року од 15 дана. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка плати износ од 240.600,00 динара, у року од 15 дана. Четвртим ставом изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова преко досуђеног износа од 240.600,00 динара до укупно траженог износа на име трошкова и то: за састав тужбе од стране адвоката, преко досуђеног износа од 9.000,00 динара, до траженог од 25.000,00 динара, за састав поднеска од 21.12.2018. године преко досуђеног износа од 9.000,00 динара до траженог од 25.000,00 динара, за састав сваког образложеног поднеска у износу од по 25.000,00 динара, за заступање тужиље на сваком одржаном рочишту преко досуђеног износа од по 10.500,00 динара по рочишту, до укупно траженог износа од по 27.000,00 динара по рочишту, и на сваком неодржаном рочишту преко досуђеног износа од по 6.000,00 динара по рочишту до траженог од 15.000,00 динара по рочишту.

Против наведене пресуде благовремену жалбу је изјавила тужиља побијајући исту у првом ставу изреке из свих законских разлога. Тражила је одређене трошкове другостепеног поступка.

Тужени је изјавио благовремено жалбу побијајући пресуду у другом и трећем ставу изреке из свих законских разлога. Поред тога је одговорио на жалбу тужиље.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023-др.закон) Апелациони суд је нашао да су жалбе неосноване.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом туженог посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су закључиле брак дана 29.08.1971. године, који је разведен правноснажном пресудом Основног суда у Смедереву П2 1458/13 од 06.02.2014. године, с тим што је фактичка заједница живота странака као супружника престала две до три године пре развода, најкасније 2011. године. Током трајања брака тужиља је била у радном односу у предузећу "...” у периоду од 1969. до 1975. године и у предузећу "...” у периоду од 1975. до 2004. године када је пензионисана, док је тужени био у радном односу у предузећу "...” а потом у предузећу "...” ..., где је био радно ангажован и у иностранству па је добро зарађивао. Међу њима се тачно знало ко је какве трошкове заједничког живота и издржавања двоје деце сносио. За време док је тужени рад обављао у иностранству, тужиља је чувала њихову заједничку децу, старала се о њима и обављала све кућне послове. Тужиља се пензионисала 2004. године а тужени 2009. године, што међу странкама није било

спорно. Тужени је мењао аутомобиле купујући нове, па је у току трајања брачне и економске заједнице странака купљено спорно путничко возило марке "Hyundai", и то априла месеца 2005. године, које је произведено 2004. године. Спорно возило купљено је заједничким средствима оствареним од њихових зарада по основу радног односа, без обзира што је тужени, који је радио и у иностранству, остваривао већу зараду. Оценио је да нису основане тврдње туженог да је спорно возило купљено од посебне имовине туженог, и то од новца добијеног продајом његовом рођеном брату ВВ сувласничког удела од 1/3 на кући у... добијену наслеђем, због тога што му је брат исплатио укупан износ од 10.000,00 евра 2006. године, након куповине спорног возила. Тај износ, који представља посебну имовину туженог јер није стечен заједничким средствима и радом у току трајања брачне заједнице странака, на дан престанка заједнице живота странака као супружника није постојао, јер је тужени тај новац депоновао код Eurobank Србија дана 08.11.2010. године, а потом исти подигао 10.11.2011. године. Тужени је од свог новца заједничкој ћерки странака дао хиљаду евра када је иста одлазила у Америку. Даље је оценио да нису основане тврдње тужиле да је у браку између ње и туженог стечен новац у износу од 30.000,00 евра а који би тужени држао ван места на ком би тужилца могла да има приступ том новцу, било на рачунима код пословних банака или на неком другом месту, нити да је овај новац постојао и након престанка брачне заједнице странака, ни у време развода брака, а то је утврдио на основу извештаја Народне банке Србије од 12.12.2017. године, из ког произлази да ББ нема новца на девизним рачунима и то на рачунима отвореним код Комерцијалне банке, код банке Поштанске штедионице, Eurobank Србија, Aik banka a.d.Beograd, Erste banka a.d.Novi Sad, i Raiffeisen banka. Одлучну чињеницу да је брачна заједница странака престала 2-3 године пре развода брака, суд је утврдио из исказа сведока ГГ сина странака, који о томе има непосредних сазнања и коме је поверовао а није поверовао исказу тужиле да је брачна заједница између њих фактички престала 2013. године, нити исказу туженог да је престала 25 година пре развода, од када нису функционисали као супружници а тужилца живела у посебној соби у истом стану, јер за такве тврдње нису пружили доказе а на туженом је у смислу члана 231 ЗПП био терет доказивања ове чињенице.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чл. 171 став 1, 180 став 2 и 180 став 3 Породичног закона закључио да предметно путничко возило представља заједничку имовину тужиле и туженог јер је стечено за време трајања њихове брачне и економске заједнице, те да тужилци припада 1/2 ове покретне имовине. Овакав закључак донео је полазећи од законске претоставке о подједнаким уделима супружника у стицању заједничке имовине, коју тужени, на коме је терет оспоравања исте, није успешно оспорио јер није пружио доказе за тврдњу да спорно возило представља његову искључиву својину или да је његов удео у стицању истог већи, због чега је у том делу усвојио тужбени захтев. Са друге стране, пошто је утврдио да тужилца није доказала да је за време трајања брака између и ње и туженог стечен новац у износу од 30.000,00 евра како је тврдила у тужби, одбио је тужбени захтев у делу у ком је тужилца тражила да се утврди да је сувласник са 1/2 дела новчаног износа од 30.000,00 евра по основу брачне тековине.

Одлука првостепеног суда је правилна и законита, чије чињенично-правне прихвата и овај суд као другостепени.

Породичним законом (Сл. Гласник РС бр18/2005, 72/2011 – др. закон и 6/2015),

чл. 171 став 1 прописано је да је заједничка имовина, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку. Заједничка имовина се може поделити, за време трајања брака и после његовог престанка (чл. 178). Деобом се сматра утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини (чл. 177), коју уколико супружници не могу да се споразумеју, врши суд (чл. 180 став 1). Чланом 180 истог закона, прописано је да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки (став 2); већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини те других околности од значаја за одржавање или увећања вредности заједничке имовине (став 3); већи удео једног супружника у стицању појединог права из заједничке имовине може се утврдити само ако је то право економски самостално у односу на остала права из заједничке имовине, а супружник је у стицању тог права учествовао и приходима од своје посебне имовине (став 5).

Следом наведених одредаба, полазећи од претпоставке прописане цитираном одредбом чл. 180 став 2, правилно је првостепени суд, сходно чл. 231 ЗПП, одредио да је терет доказивања супротног на туженом а да тужени понуђеним доказима није оспорио законску претпоставку. Супротно жалбеним наводима, оцена изведених доказа је заснована на свестраној и детаљној анализи изведених доказа на основу формираног слободног уверења суда. Таква оцена је образложена јасним и непротивречним разлозима, у оквирима логичног размишљања и закључивања, те је тако чињеницу да је заједница живота странака престала две до три године пре развода брака, првостепени суд утврдио верујући исказу сина странака, а не ни тужиље ни туженог, ценећи да о чињеницама о којима се изјашњавао има непосредна сазнања; чињеницу да тужени није дао новац за куповину возила од новца добијеног од свог брата, саслушаног сведока ВВ поводом откупа његовог дела наслеђене имовине утврдио је верујући исказу сведока да је тај новац дао 2006. године, након што је возило већ купљено, а разлог због ког није поверовао тврдњи туженог да је возило купљено из његове посебне имовине, образложио је јасно указујући на бројне противречности исказа туженог о овој чињеници, при чему наводи туженог да је део новца добијен од продаје претходног возила, говоре у прилог истом закључку. Утврђујући да су обе странке било запослене у току трајања брака, а да је тужени више зарађивао радећи повремено у иностранству али за које време се тужилја старала о заједничкој деци и о домаћинству, правилно је првостепени суд закључио да тужени није доказао да су се стекли услови за утврђење његовог већег доприноса сагласно цитираним одредбама чл. 180 став 3 и 5 Породичног закона, и утврдио право сусвојине тужиље на 1/2 идеалног дела возила купљеног у брачној заједници.

Правилна је и одлука којом је одбијен тужбени захтев у првом ставу изреке, због тога што изведеним доказима суд није могао да утврди постојање новца који је предмет овог дела тужбеног захтева, утврђујући из извештаја Народне банке Србије да тог новца нема на рачунима туженог, те да је новац који је тужилја у исказу поменула да је пронашла “у чизми на тераси”, новац који је тужени добио од брата на име откупа његовог дела куће па тиме представља његову посебну а не заједничку имовину. Овакав правилан закључак се неосновано и неутемељено побија жалбом тужиље, којом се имплицира да је суд требало да утврђује чињенице на основу претпоставки о постојању новца оствареног великим тужениковим зарадама радом у иностранству.

Супротно томе, оцена првостепеног суда заснована је на правилној примени правила о терету доказивања из чл. 231 ЗПП, јер тужила која је била дужна да докаже своје тврдње о заједничком новцу, исто није доказала, те је правилно у овом делу тужбени захтев одбијен.

За жалбено указивање туженог да је првостепени суд неправилно применио одредбе ЗПП када је прихватио расправљање о поново истакнутом захтеву након повлачења тужбе у том делу, тужени нема правни интерес јер је у овом делу тужбени захтев одбијен, стога је ово без утицаја на правилност одлуке.

Сходно изнетим разлозима, налазећи да првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити оним повредама на које се посебно указује жалбама, те како је иста заснована на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, што се ни осталим некоментарисаним жалбеним наводима не доводи у сумњу, то је применом члана 390 ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Потврђена је, применом члана 401 тачка 2 ЗПП, и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, имајући у виду да је донета правилном применом одредбе члана 153 и 154 ЗПП. Супротно жалбеним наводима туженог, трошкови су обрачунати сразмерно тужиљином успеху у спору, на основу вредности дела тужбеног захтева у ком је тужила успела (375.000,00 динара), сходно одговарајућој ставци Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе Закона о судским таксама, за процесне радње које су биле потребне ради расправљања о тужбеном захтеву.

Како тужила није успела са жалбом у другостепеном поступку, то јој сходно одредби члана 153 ЗПП не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка које је опредељено тражила у жалби, те је применом члана 165 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић